

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	30507 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.04.2024 р.

Справа № 0450/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07.1 "Управління та адміністрування" у складі:

Шалімова Наталія Станіславівна – головуєчий,
Антонюк Олена Ростиславівна,
Антюшко Дмитро Петрович,
Вагонова Олександра Григорівна,
Загірняк Денис Михайлович,
Коваленко Юлія Михайлівна,
Кузьмак Олена Миколаївна,
Лаврененко Валентина Віталіївна,
Люта Ольга Василівна,
Рак Михайло Ігорович,
Фесенко Валерія Валеріївна,
Шевченко Інна Юріївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30507
Назва ОП	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування GER

У цьому розділі GER надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо GER змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування GER

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

GER погоджується з висновком ЕГ стосовно того, що ОП має загальну узгодженість підходів до реалізації ОП із стратегічними пріоритетами та можливостями ЗВО. Проте існує недосконалість проектування ОП в цій частині, зокрема запровадження фахової англійської мови (ОК 13 – 1 - 4 семестри, ОК 14 - 5-8 семестри) за відсутності вступних вимог щодо англійської мови. Це створює ситуацію, коли студенти з низьким рівнем або досвідом вивчення іншої іноземної мови, вступаючи на ОП мають певний "розрив" між їхнім вступним рівнем та стартовим рівнем вивчення англійської мови на ОП, про що засвідчила зокрема одна студентка на зустрічі із ЕГ.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Під час зустрічі зі здобувачами ВО, НПП, роботодавцями та відкритої зустрічі ЕГ було підтверджено їх активну участь у формуванні ОП та наведено приклади пропозицій, внесеними заінтересованими сторонами, для удосконалення ОП. Проте було виявлено деякі слабкі сторони у комунікації із зовнішніми стейкхолдерами щодо обговорення та перегляду ОП, виявлені під час зустрічей з роботодавцями та випускниками, зокрема, відсутня зворотна комунікація після обговорення (як саме (не)враховані відповідні рекомендації, чому тощо).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

GER підтверджує, що цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду, отриманому в рамках міжуніверситетської співпраці. Проте GER відзначає, що виключення ОК Бухгалтерський облік як обов'язкового ОК є суперечливим рішенням. Недоцільність такого рішення відзначили як представники випускників, так і академічної спільноти, присутні на відкритій зустрічі з ЕГ.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

GER погоджується із висновком ЕГ, що освітній процес за ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. У той же час ЕГ встановлено, що в ОП є певна неузгодженість проектування ОП з принципами ЄКТС, зокрема, у матрицю відповідності ПРН-ОК включено атестаційний екзамен як окремих ОК, що не відповідає принципам використання

ЄКТС (<https://shorturl.at/ghoSX>), оскільки атестація є методом оцінювання, а не структурованим навчальним досвідом, що містить визначений перелік РН та навчальних активностей.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР підтверджує, що ОП відповідає вимогам законодавства та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» щодо навчального навантаження здобувачів ВО для даного рівня ВО.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР вважає, що зміст освітньої програми має чітку структуру, а освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Водночас ГЕР підтримує позицію ЕГ, щодо окремих недоліків у плануванні ОК щодо визначення РН за ОК, узгодження обсягу навантаження з розміром ОК, методів навчання-викладання, зокрема планування РН за ОК. Відсутність РН за ОК у силабусі є обмеженням використання підходу, що базується на РН, адже саме РН є основою для планування ОК, вибору релевантних методів навчання, викладання, оцінювання, типів завдань.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР погоджується з ЕГ, що зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП дозволяє формувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів ВО, що підтверджено аналізом нормативної документації та ЕГ на зустрічах під час фокус-груп.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР підтверджує, що ОП і НП передбачають практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє здобувачам набути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. ЕГ відзначила, що планування практичної підготовки потребують удосконалення, зокрема, інформація, наведена у силабусах деяких ОК не дозволяє зрозуміти, які саме практичні завдання будуть виконуватися, а отже, які уміння, здатності чи навички розвинути студенти.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР погоджується, що ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (softskills). Проте ЕГ звертає увагу ЗВО на важливість вивчення історії та культури України, особливо у світлі війни, яку вже третій рік веде росія проти України. На важливості історично-культурного компоненту в ОП вищої освіти наголошує також НА (Рішення НА від 21 червня 2022 р. про історико-культурну складову освітнього процесу <https://shorturl.at/nGPY6>).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Висновок експертної групи свідчить про те, що хоча планування навчального навантаження за ОП відповідає загальним положенням про організацію освітнього процесу, існують певні виклики у визначенні реалістичності цього навантаження. Середній рівень аудиторного навантаження студентів відповідає стандартам, проте відсутність чіткості

у визначенні РН за окремими освітніми компонентами та нечіткість вимог до самостійної роботи студентів ускладнюють оцінку адекватності обсягу навчальних матеріалів. Зазначені студентами проблеми з самостійною роботою та високий відсоток відповідей щодо зменшення обсягу матеріалів для самостійного вивчення підкреслюють потребу в більш детальному розгляді та коригуванні планування навчальних завдань. Це свідчить про необхідність подальшого аналізу та вдосконалення підходів до планування освітнього процесу в контексті конкретних ОП, з метою досягнення реалістичного відображення фактичного навантаження здобувачів та забезпечення ефективного досягнення ПРН.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За даною ОП підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Проте ЕГ що відзначає рух ЗВО у напрямку розвитку дуальної освіти. На ОП присутні лише окремі елементи, які не можна вважати якою-небудь цілісною моделлю реалізації дуальної освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті УНУС.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР погоджується з висновками ЕГ, правила прийому враховують особливості ОП і звертає увагу, передбачене вивчення фахової іноземної мови (ОК 13 Іноземна мова для фінансистів) з 1 семестру потенційно може викликати невідповідність між вступними вимогами до здобувача та стартовим рівнем вивчення англійської мови на ОП. Про це засвідчила зокрема одна студентка на зустрічі із ЕГ.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтверджує наявність чіткої та зрозумілої процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, включаючи академічну мобільність.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ, що УНУС дотримується визначених критеріїв та процедур для перезарахування ОК на ОП в рамках неформальної освіти і надає здобувачам освіти можливість отримати перезарахування за успішне проходження відповідних курсів та програм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ГЕР погоджується з думкою ЕГ, що форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей, академічна свобода здобувачів реалізована достатньою мірою, забезпечуючи студентоцентризм. Проте вважається за доцільним конкретизувати методи навчання та викладання, що будуть застосовані для конкретного ОК відповідно до РН за цим ОК, спираючись на норми Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду ОП, п. 4.3., с. 11 (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>) - «погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання». Саме це забезпечить вищий рівень поінформованості студента щодо дисципліни, його розуміння особливостей ОК; підвищення зацікавленості і мотивації студента; передумову для формування/коригування власної стратегії навчання, що і є основою розвитку студентоцентрованого підходу до навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ГЕР погоджується з висновками ЕГ, що учасники освітнього процесу своєчасно і в достатньому обсязі отримують зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонент. Проте зміст деяких силабусів потребує коригування для підвищення поінформованості студента щодо дисципліни у відповідності до Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти <https://www.udau.edu.ua/ua/file/НОМ6>.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ГЕР підтверджує наявне залучення студентів, що навчаються за ОП, до наукової діяльності, свідченням чого є їхня участь у науковому гуртку, наукових конференціях, олімпіадах та конкурсах.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР погоджується з ЕГ, що в УНУС здійснюється перегляд та моніторинг освітньої програми здійснюється щорічно, що підтвердили викладачі на зустрічі з ЕГ.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР підтримує думку ЕГ, що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

УГ визначила, що регламентація форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання в УНУС забезпечена через офіційні положення, але її застосування виявилось недостатньо гнучким та специфічним для окремих освітніх компонентів. Уніфікований підхід не враховує унікальності кожної дисципліни та потреби в індивідуальному підході до оцінювання, що може обмежувати ефективність оцінки здобуття знань та вмінь студентами. Необхідне детальніше прописування методів оцінювання та критеріїв для гарантування прозорості та чіткості оцінювання.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП відбувається у формі атестаційного екзамену, що відповідає Стандарту вищої освіти. ЕГ виявила низку дискусійних моментів у порядку атестації здобувачів вищої освіти в УНУС, зокрема використання тестового контролю як основної форми атестації. Це може не повною мірою відображати досягнення студентами комплексних навичок і вмінь. Також зауваження стосуються обмеженості варіантів атестаційних завдань та доцільності включення певних ОК до білету. Крім того, вказується на необхідність оновлення рекомендованої літератури. Рекомендується переглянути підходи до атестації, забезпечити більшу гнучкість та актуальність матеріалів для підготовки.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів на ОП є чіткі та зрозумілі всім здобувачам вищої освіти. Ці правила забезпечують доступність для усіх учасників освітнього процесу, об'єктивність екзаменаторів. Механізми запобігання конфлікту інтересів та оскарження результатів формально встановлені, проте потребують покращення в частині інформування студентів щодо процедури оскарження оцінок, щоб забезпечити їх ширшу обізнаність та залученість у процесі.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР підтримує висновки ЕГ, що в УДУС визначені чіткі та зрозумілі політики, стандарти і процедури щодо дотримання академічної доброчесності, яких дотримуються усі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП у цілому забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що процедура конкурсного добору викладачів в ЗВО є прозорою та систематизованою, з чітко визначеними критеріями та вимогами, що дозволяє ефективно відбирати кандидатів з належним рівнем професіоналізму для реалізації освітньої програми. Засідання кафедри, де розглядаються кандидатури, сприяє об'єктивності оцінювання професійних якостей претендентів, забезпечуючи рівні умови для всіх. Це підтверджується відгуками НПП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР підтверджує, що ЗВО співпрацює з роботодавцями в рамках ОП. Проте варто відмітити недостатню залученість роботодавців до обговорення саме ОП, логіки послідовності викладання окремих ОК.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО активно залучає роботодавців та професіоналів-практиків до аудиторних занять, що позитивно впливає на ОП. Проведення лекцій та практичних занять представниками провідних компаній та організацій розширює професійний горизонт студентів і сприяє їхньому зв'язку з реальним сектором економіки. Однак, існує потреба в подальшому розширенні співпраці з практиками, зокрема через збільшення кількості гостьових лекцій та залучення іноземних лекторів, що вимагає розробки систематизованих підходів та положень для їх планування та проведення.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ГЕР підтримує думку ЕГ, що УНУС сприяє професійному розвитку викладачів, розробивши відповідні положення та забезпечуючи доступ до необхідних ресурсів для підвищення кваліфікації. Центр міжнародної освіти та співпраці зіграв ключову роль у наданні інформації про можливості зовнішнього професійного зростання.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР підтверджує, що в УНУС практикується як моральне, так і фінансове стимулювання розвитку викладацької діяльності, а також діє система рейтингування НПП. Вони регламентовані внутрішніми нормативними актами. Варто конкретизувати чіткіше умови та відповідно розміри виплати матеріального стимулювання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ у звіті констатує, що фінансове, матеріально-технічне забезпечення є достатнім для реалізації ОП.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Викладачам та здобувачам ВО надано вільний доступ до всіх інфраструктурних об'єктів та інформаційних ресурсів УДУС.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище забезпечує безпеку та здоров'я здобувачів вищої освіти і задовольняє їхні потреби та інтереси.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтверджує, що у цілому ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтримує висновок ЕГ, що в УДУС створено усі необхідні на поточний час умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Станом на даний час такі особи не здобувають вищу освіту за даною ОП в університеті.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

УДУС має нормативно-правову базу щодо протидії сексуальним домаганням, дискримінації та корупції, створено відповідні комісії та механізми для вирішення конфліктних ситуацій, включаючи "Скриньку довіри" та "Телефон довіри". Опитування серед учасників освітнього процесу показало обізнаність про ці механізми. Втім, відсутність легкодоступної детальної інформації про роботу комісій та процедури подання скарг може обмежувати ефективність цих ініціатив. Рекомендується покращити доступність інформації про процедури та діяльність комісій для забезпечення більшої прозорості та доступності для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР підтверджує, що в УДУС існують процедури, які регулюють розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм, та їх послідовно дотримуються.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що за ОП надходять пропозиції та зауваження здобувачів ВО у вдосконалення освітніх програм. Студенти мають можливість впливати на зміст ОП, їхні пропозиції враховуються при оновленні програм. Університет вислуховує думки студентів через анкети та регулярні опитування, хоча вони потребують покращення надійності отриманих даних. Необхідно удосконалити механізми аналізу та впровадження змін на основі результатів анкетувань для забезпечення ефективності внутрішнього контролю якості освіти.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Відповідно до висновку ЕГ, роботодавці активно залучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми та її якості, виступаючи як ключові стейкхолдери. Їхня участь забезпечується через круглі столи, ярмарки вакансій та зустрічі, організовані кафедрою, де роботодавці мають можливість висловити свої пропозиції та побажання. Така співпраця дозволяє адаптувати ОП до потреб ринку праці, враховуючи актуальні тренди та потреби роботодавців, що сприяє підвищенню якості освіти та забезпеченню випускників необхідними компетенціями.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ГЕР погоджується з ЕГ, що процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників програми впроваджена на рівні кафедр та включає в себе постійний зв'язок, зокрема анкетування, зустрічі, відслідковування їхньої траєкторії та працевлаштування.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

За результатами акредитаційної експертизи, ЕГ відзначає, що в цілому система забезпечення якості вищої освіти у ЗВО дозволяє вчасно та адекватно реагувати на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності. Проте, відсутня чітка документація чи відгуки про впровадження змін на основі цих рекомендацій. Це вказує на потребу більш ефективного реагування на виявлені недоліки та вдосконалення процесу залучення внутрішніх стейкхолдерів до моніторингу та удосконалення освітньої програми.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Попередні акредитації ОП, здійснені Національним агентством забезпечення якості вищої освіти проводилися за спрощеною процедурою відповідно до постанови КМУ від 16 березня 2022 р. № 295, отже, результати зовнішнього забезпечення якості не містять рекомендацій до удосконалення ОП, щодо яких можна зробити висновок в межах підкритерію.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР підтверджує, що в процесі забезпечення якості ОП беруть участь всі зацікавлені сторони, включаючи зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів, згідно із затвердженими в університеті політиками забезпечення якості вищої освіти. Проте ЕГ відзначає відсутність цілісності підходу до забезпечення якості. У ланцюгу «збір – аналіз – прийняття рішень – зворотний зв'язок» не завжди присутні 2 останні складові. Важливим є удосконалення взаємодії внутрішніх стейкхолдерів та залучення студентів (розуміння цього підтвердили представники студентського самоврядування на зустрічі з ЕГ). Важливою є розвиток різних форм підтримки та навчання НПП для успішного імплементації тих підходів, які вже впровадив ЗВО та збирається впроваджувати.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЗВО є чіткі і зрозумілі та доступні на сайті ЗВО.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ГЕР підтверджує, що УДУС публікує редакції ОП, включаючи проєкти. Є можливість надавати коментарі для обговорення, сприяючи прозорості та участі в удосконаленні ОП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР підтверджує, що УДУС оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час

акредитації *недоліків*. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Включити вступні вимоги щодо рівня знання англійської мови або адаптувати програму з метою кращого врахування різного рівня студентів. 2. Забезпечити повну відповідність програми принципам ЄКТС, переглянувши атестаційні процедури. 3. Вдосконалити механізми зворотного зв'язку з роботодавцями, зокрема через організацію цільових обговорень запропонованих змін у програмі та розробку ефективних форм залучення стейкхолдерів до оцінки програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Розробити деталізовані рекомендації для вмісту силабусів, забезпечуючи чітке розуміння ПРН за окремими ОК, методів та критеріїв оцінювання. 2. Впровадити конструктивне узгодження освітніх компонентів з принципами ЄКТС. 3. Збільшити доступність інформації про вибіркові компоненти ОП. 4. Удосконалити моніторинг і аналіз навантаження студентів з урахуванням їхнього зворотного зв'язку. 5. Переглянути роль та зміст дисциплін, зокрема Бухгалтерського обліку, у ОП. 6. Оновити формат атестаційних екзаменів для всебічної оцінки досягнутих результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Внести вступні вимоги щодо рівня володіння англійською мовою, з метою забезпечення ефективнішого навчання студентів. 2. Розглянути можливість запровадження загальноуніверситетської моделі навчання англійської мови, що дозволить організувати навчальний процес згідно з реальним рівнем знань студентів, покращуючи таким чином якість освітнього процесу та сприяючи більш ефективному засвоєнню матеріалу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Детально розробити та оновити зміст силабусів, зосередившись на конкретизації методів навчання та викладання відповідно до очікуваних результатів навчання за кожним ОК. 2. Залучати студентське самоврядування до аналізу та обговорення результатів моніторингу якості освітнього процесу, щоб забезпечити більш активну участь студентів у процесі управління якістю освіти. 3. Розвивати віртуальну академічну мобільність через поглиблену співпрацю з іншими ЗВО, з метою розширення освітніх можливостей студентів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Забезпечити чіткість методів оцінювання і конкретизувати оцінювання самостійної роботи. 2. Розробити більш детальні та комплексні завдання для атестаційних іспитів, які оцінюватимуть знання, вміння та навички студентів. 3. Посилити систему перевірки наукових робіт на наявність текстових запозичень з впровадженням чітких процедур їх аналізу. 4. Провести роз'яснювальну роботу серед студентів щодо процедур оскарження оцінювання.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Активізувати залучення професіоналів-практиків та іноземних лекторів до навчального процесу через плановані гостьові лекції та аудиторні заняття, розширюючи таким чином горизонти студентів і забезпечуючи актуальність освітнього контенту. 2. Розробити чіткі процедури для опитування роботодавців та оцінювання викладачів, включаючи механізми подання рекомендацій до рейтингу викладачів. 3. Встановити прозорі критерії для матеріального заохочення викладачів згідно з їхніми досягненнями та внеском у навчальний процес.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Відкрити спеціалізовану комп'ютерну лабораторію для підвищення якості навчання в сфері фінансів і аналітики. 2. Оновити процедури проведення студентських опитувань з використанням сучасних ІТ для забезпечення анонімності і захисту даних. 3. Рекомендується також удосконалити систему інформування студентів про роботу комітетів та комісій, зокрема з питань конфліктних ситуацій, та покращити доступність та прозорість процедур подання та розгляду скарг.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Зміцнити підтримку викладачів у застосуванні внутрішніх нормативних документів, зокрема через детальні консультації та роз'яснення. 2. Вдосконалити процедуру анкетування, зокрема використовуючи автоматизовані системи управління навчанням для забезпечення анонімності та адресності опитувань. 3. Розробити цілісний підхід до внутрішнього забезпечення якості, чітко визначивши процедури прийняття рішень на основі моніторингу та забезпечення зворотного зв'язку. 4. Залучати студентське самоврядування до активної участі в процедурах забезпечення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Розробити чіткіші вимоги до структури та змісту силабусів, які сприятимуть забезпеченню публічності та прозорості

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАЛІМОВА НАТАЛІЯ СТАНІСЛАВІВНА